

Walenty Baluk

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3295-4872>
e-mail: walenty.baluk@mail.umcs.pl

Sprawozdanie z działalności Centrum Europy Wschodniej UMCS za okres 1 stycznia 2024–31 grudnia 2025¹

Centrum Europy Wschodniej UMCS jako ogólnouczelniana jednostka realizuje podstawowe zadania poprzez działalność naukową, wydawniczą, edukacyjną i organizacyjną.

I. Organizacja i współorganizacja seminariów, wykładów i konferencji

1. Międzynarodowe Seminarium Naukowe pt. „Strategiczne partnerstwo Polski i Ukrainy w kontekście wojny rosyjsko-ukraińskiej i zmian geopolitycznych w EŚW”, organizatorzy: Centrum Europy Wschodniej (CEW) UMCS, Instytut Stosunków Międzynarodowych UMCS, oraz Instytut Stosunków Międzynarodowych KUN im. T. Szewczenki, Lublin, 13 XII 2024.
2. Międzynarodowe Seminarium Naukowe pt. „Wojna i (nie)pokój. Bilans trzeciego roku inwazji Rosji na Ukrainę”, organizatorzy: CEW UMCS oraz ISM UMCS, Lublin, 25 II 2025.
3. Wykład otwarty prof. Anatoliiia Kruglashova pt. *Russian-Ukrainian War as a litmus test for Euroatlantic solidarity and the EU integrity: new trends and dangerous turns*, organizatorzy: CEW UMCS, ISM UMCS oraz Instytut Integracji Europejskiej i Badań Regionalnych Czerniowieckiego Uniwersytetu Narodowego im. J. Fed’koviycha, Lublin, 10 III 2025.
4. Seminarium naukowe prof. Anatoliiia Kruglashova pt. *Nowe wyzwania i zagrożenia dla bezpieczeństwa vs podmiotowość państw Europy Środkowo-Wschodniej*, organizatorzy: CEW UMCS, ISM UMCS oraz Instytut Integracji Europejskiej i Badań Regionalnych Czerniowieckiego Uniwersytetu Narodowego im. J. Fed’koviycha, Lublin, 10 III 2025.

¹ Sprawozdanie zostało przygotowane we współpracy z mgr Elżbietą Gardjas-Ziętek, sekretariat CEW UMCS.

5. Wykład otwarty Marka Budzisz pt. „*Wszystko jest wojną*”. *Rosyjska kultura strategiczna*, organizator: Centrum Europy Wschodniej UMCS, Lublin, 12 V 2025.
6. I Konwencja Badaczy Europy Środkowej i Wschodniej pt. „*Europa Środkowa i Wschodnia w okresie zmian. Polityka i społeczeństwo*”, organizatorzy: CEW UMCS oraz ISM UMCS we współpracy z Instytutem Językoznawstwa i Literaturoznawstwa oraz Instytutem Nauk o Polityce i Administracji UMCS, Lublin, 5–6 VI 2025. Wydarzenie było objęte patronatem prof. dr. hab. Andrzeja Szepetyckiego (Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego) oraz dofinansowane przez Rektora UMCS, prof. dr. hab. Radosława Dobrowolskiego, Prorektora ds. nauki i współpracy międzynarodowej, prof. dr. hab. Wiesława Gruszeckiego i Fundację Rinata Achmetowa. Konwencja zgromadziła ponad 150 badaczy i ekspertów z ponad 30 polskich i zagranicznych (Litwy, Ukrainy, Mołdowy i Stanów Zjednoczonych) ośrodków akademickich i analitycznych. Wydarzeniu towarzyszyło wręczenie Medalu św. Cyryla i Metodego Centrum Europy Wschodniej UMCS Bogumile Berdychowskiej, publicystce i redaktorce czasopisma „*Więź*”. Laureatka wygłosiła przemówienie, nawiązując w swoim wystąpieniu do tradycji paryskiej Kultury. Podkreśliła rolę wybitnych postaci z Polski i Ukrainy, którzy mozolnie budowali relacje polsko-ukraińskie. Część tych osób była związana z Uniwersytetem Marii Curie-Skłodowskiej i Lublinem.
7. Współorganizacja Międzynarodowej Konferencji Naukowej pt. „*Dylematy współczesnej obronności i bezpieczeństwa*”, główny organizator: Wojskowa Akademia Techniczna, Lidzbark Warmiński, 14–15 X 2025.
8. Debata ekspercka „*Rosja vs. Europa Środkowo-Wschodnia. Zmiana czy ciągłość paradygmatu wzajemnych relacji?*”, organizatorzy: CEW UMCS, Wydział Politologii i Dziennikarstwa UMCS, Wydział Studiów Międzynarodowych i Politycznych UJ, ISM KUN im. T. Szewczenki, ISM UMCS, Zakład Studiów Polsko-Ukraińskich WSMiP Uniwersytetu Jagiellońskiego, Lublin, 23 X 2025.
9. Panel naukowy pt. „*Bezpieczeństwo Europy Środkowo-Wschodniej w zmieniającym się łańdźchu międzynarodowym*”, w ramach Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „*Wizje i realia – bezpieczeństwo w myśli politycznej polskiego ruchu ludowego w 130. rocznicę powstania*”, organizator: Centrum Europy Wschodniej UMCS, Lublin, 24 X 2025.
10. Wykład otwarty prof. Anatolija Krugłasza z Czerniowieckiego Uniwersytetu Narodowego im. J. Fed’kowycza pt. *Russian imperialism as the challenge and threat to Europe and the world: how to strike back*, organizator: CEW UMCS, współorganizatorzy: Szkoła Doktorska Nauk Społecznych, ISM UMCS, Lublin, 4 XII 2025.

II. Udział pracowników w konferencjach i wydarzeniach/ publikacje naukowe

Prof. dr hab. Walenty Baluk, dyrektor CEW UMCS

1. Międzynarodowe Seminarium Naukowe „Wojna i (nie)pokój. Bilans trzeciego roku inwazji Rosji na Ukrainę”, udział w dyskusji (Lublin, 25 II 2025).
2. Międzynarodowa konferencja naukowa „Cooperation of state institutions in ensuring national unity”, członek Rady Naukowej, referat: *Konsolidacja narodu-państwa: przykład Ukrainy i Mołdowy* organizator: Instytut Administracji Publicznej Państwowego Uniwersytetu Mołdawskiego, projekt „Jean Monnet” (Kiszyniów, 28–29 III 2025).
3. «Євроінтеграція України: поступ кризь російсько-українську війну», udział online w dyskusji ekspertów (Czerniowce, 9 maja 2025).
4. Konferencja „Zagrożenia bezpieczeństwa w procesie globalizacji. Zagrożenia technologiczne”, dyskusja w sesji plenarnej i referat „Niemilitarne aspekty wojny rosyjsko-ukraińskiej w latach 2014–2025” (Zamość, 29–20 V 2025).
5. Konferencja „Розвиток політичної науки: європейські практики та національні перспективи” (Czerniowce, 28 V 2025), Przewodniczący Rady Programowej, referat: *Вплив геополітичного вектору на системні зміни в Україні в умовах війни* (udział zdalny).
6. I Konwencja Badaczy Europy Środkowej i Wschodniej „Europa Środkowa i Wschodnia w okresie zmian. Polityka i społeczeństwo” (Lublin, 5–6 czerwca 2025), Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego, udział w sesji plenarnej „Zmiany w Europie Środkowej i Wschodniej na łamach czasopism naukowych”; moderator panelu „Głosy Ludzi Pokoju” w kontekście pamięci narodowej państw EŚW; referat: *Geopolityczne uwarunkowania zmian systemowych w Ukrainie w warunkach wojny*.
7. Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Społeczeństwo obywatelskie i jego transformacje. Edukacja – polityka – filozofia”, referat: *Putinizm – reżim polityczny Federacji Rosyjskiej. Między autorytaryzmem a totalitaryzmem*, organizator: Akademia Marynarki Wojennej (Gdynia, 4–5 IX 2025).
8. XII Międzynarodowy Kongres Badaczy Białorusi, referat: *Belarus and Ukraine in the New ‘Great Game’ for Eastern Europe in the 21st Century*, organizator: Uniwersytet Humboldta w Berlinie (Humboldt-Universität zu Berlin, Berlin, 25–27 IX 2025).
9. VII Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Dylematy współczesnej obronności i bezpieczeństwa”, udział w sesji plenarnej: „Reorientacja bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego” oraz moderacja panelu: „Reorientacja bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego”, organizator: Wojskowa Akademia Techniczna (Lidzbark Warmiński, 14–15 X 2025).
10. Debata ekspercka „Rosja vs. Europa Środkowo-Wschodnia. Zmiana czy ciągłość paradygmatu wzajemnych relacji?”, udział i moderacja, organizatorzy:

CEW UMCS, Wydział Politologii i Dziennikarstwa UMCS, Wydział Studiów Międzynarodowych i Politycznych UJ, ISM KUN im. T. Szewczenki, ISM UMCS, Zakład Studiów Polsko-Ukraińskich WSMiP Uniwersytetu Jagiellońskiego (Lublin, 23 X 2025).

11. Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Wizje i realia – bezpieczeństwo w myśli politycznej polskiego ruchu ludowego w 130. rocznicę powstania”, moderacja panelu: „Bezpieczeństwo Europy Środkowo-Wschodniej w zmieniającym się łańdźie międzynarodowym”, organizator Wydział Politologii i Dziennikarstwa UMCS, Instytut Nauk o Polityce i Administracji UMCS, Centrum Europy Wschodniej UMCS (Lublin, 24 X 2025).
12. III Kongres PTSM: Międzynarodowe studia bezpieczeństwa: „Globalno-regionalny i kulturowo-cywilizacyjny kontekst sekurytyzacji”, referat: *Rola Polski i Ukrainy w zmieniającej się architekturze bezpieczeństwa w EŚW*, organizator Polskie Towarzystwo Studiów Międzynarodowych (Białystok, 6–7 XI 2025).

Dr Nadia Gergało-Dąbek, adiunkt CEW UMCS

1. III Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Ukraina w przestrzeni komunikacji społecznej: społeczeństwo, media, refleksje wojenne”, referat: *Вплив війни на збереження української ідентичності: мовні та культурні виклики українських сімей-біженців у Польщі*, organizator: Uniwersytet Handlu i Gospodarki w Kijowie (Kijów, 27 II 2025), forma zdalna.
2. Sesja Towarzystwa Naukowego im. Szewczenki (Komisja Literatury Światowej i Komunikacji Międzykulturowej im. M. Łukasza), referat: *Збереження української ідентичності серед українських біженців у Польщі: виклики та перспективи* (Lwów, 17 III 2025).
3. I Konwencja Badaczy Europy Środkowej i Wschodniej „Europa Środkowa i Wschodnia w okresie zmian. Polityka i społeczeństwo” (Lublin, 5–6 VI 2025); moderowanie panelu „Partnerstwo Polski z Ukrainą i Mołdawią”; udział w V linii tematycznej „Ukrainistyka po 2022 roku: Język – Literatura – Dydaktyka”, referat: *Od wiedzy imperialnej do wiedzy oporu: dekolonizacyjna misja ukrainistyki po 2022 roku*.
4. V Międzynarodowa Konferencja Naukowa LANGUAGES – SECURITY – TECHNOLOGY, referat: *In the Beginning Was the Word: The Role of Language and Culture in Peace*, organizator: Uniwersytet Obrony w Brnie (Univerzita obrany, Brno, 14–15 X 2025).

Publikacje naukowe i analityczne

Prof. dr hab. Walenty Baluk

1. W. Baluk, *Polish-Ukrainian Relations in the Context of the Geopolitics of Central and Eastern Europe in the Post-Cold War Period*, [w:] *Polish-Ukrainian borderland as an area of transformation*, red. A. Mischczuk, O. Shubalyi, Lublin 2025, s. 35–47.
2. W. Baluk, *Консолидація государства-нации: пример Украины и Молдовы*, [w:] *Cooperation of state institutions in ensuring national unity*, red. L. Rosca, Kiszyniów 2025, s. 57–72.
3. W. Baluk, *Музей «Голоси мирних» Фонду Ріната Ахметова*, [w:] *Музей «Голоси Мирних» Фонду Ріната Ахметова у контексті національної пам'яті. Досвід України та європейських держав*, red. W. Baluk, M. Doroszko, Lublin – Kijów 2025, s. 183–214.
4. W. Baluk, M. Doroszko (red.), *Музей «Голоси Мирних» Фонду Ріната Ахметова у контексті національної пам'яті. Досвід України та європейських держав*, Lublin – Kijów 2025.
5. *Raport. Partnerstwo strategiczne Polski i Ukrainy w warunkach pełnoskalowej agresji Rosji na Ukrainę*, red. M. Pietraś, W. Baluk, H. Perepelytsya, Lublin 2025, s. 214.
6. W. Baluk, *Пłaszczyzna polityczna*, [w:] *Raport. Partnerstwo strategiczne Polski i Ukrainy w warunkach pełnoskalowej agresji Rosji na Ukrainę*, red. M. Pietraś, W. Baluk, H. Perepelytsya, Lublin 2025, s. 41–50.
7. W. Baluk, *Perspektywa odbudowy Ukrainy w partnerstwie Polski i Ukrainy*, [w:] *Raport. Partnerstwo strategiczne Polski i Ukrainy w warunkach pełnoskalowej agresji Rosji na Ukrainę*, red. M. Pietraś, W. Baluk, H. Perepelytsya, Lublin 2025, s. 108–118.
8. W. Baluk, S. Danylenko, *Oral History and the Media in the Formation of Ukraine's National Memory during the Russo-Ukrainian War*, „Athenaeum. Polskie Studia Politologiczne” 2025, vol. 87, s. 52–68.
9. W. Baluk, *Bezpieczeństwo Europy Środkowo-Wschodniej jako kluczowy czynnik rozwoju*, [w:] *Szanse rozwoju gospodarczego i społecznego miasta Chełm jako granicznego ośrodka Unii Europejskiej*, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2025.
10. W. Baluk, *Propaganda and Disinformation of Russia's War against Ukraine in 2014–2024*, „Studia z Dziejów Rosji i Europy Środkowo-Wschodniej” 2025, vol. 60 (special issue).

Dr Nadia Gergało-Dąbek

Language as a Front of Conflict: Russian Discourse on the Ukrainian Language in the Context of the Russian-Ukrainian War, „Res Rhetorica” 2025, vol. 12(2), s. 133–151.

III. Oddziaływania zewnętrzne i popularyzatorskie CEW UMCS

W okresie sprawozdawczym pracownicy Centrum Europy Wschodniej UMCS kontynuowali działalność w zakresie oddziaływania na otoczenie i popularyzacji wiedzy na temat Europy Środkowej i Wschodniej w środkach masowego przekazu. Powyższa działalność sprzyjała także promowaniu Centrum Europy Wschodniej UMCS.

Pracownicy CEW UMCS uczestniczyli w komentowaniu aktualnych wydarzeń międzynarodowych, szczególnie związanych z obszarem problematyki wschodnioeuropejskiej i wojną rosyjsko-ukraińską w telewizji: TVP Lublin (Gość Panoramy), TVP Info (Panorama) w radio: Jedyńka Polskie Radio, Polskie Radio 24 („Świat w powiększeniu”, „Temat dnia”, „Świat 24”), Polskim Radiu Lublin („Gość Radia Lublin”, „Studio Wschodnie”), Radio ZET, Tok FM, Radio Wnet, a także w Polskiej Agencji Prasowej.

Przykładowe działania w mediach z okresu sprawozdawczego

1. „Gość Radia Lublin” PRL (5 XII 2024), tematyka: sytuacja na froncie ukraińskim – wywiad z prof. dr. hab. W. Balukiem, prowadzenie red. Grzegorz Gil.
2. „Gość Radia Lublin” PRL (9 I 2025), tematyka: bezpieczeństwo Europy w sytuacji wojny Rosji z Ukrainą – wywiad z prof. dr. hab. W. Balukiem, prowadzenie red. Grzegorz Gil.
3. Polska Agencja Prasowa (15 I 2025), tematyka: wizyta prezydenta Ukrainy w Polsce – wywiad z prof. dr. hab. W. Balukiem.
4. „Gość Panoramy” TVP3 Lublin (15 I 2025), tematyka: wizyta prezydenta Ukrainy w Polsce – wywiad z prof. dr. hab. W. Balukiem, prowadzenie red. Wiesława Szymczuk.
5. Portal TVP Info (13 II 2025), tematyka: znaczenie amerykańsko-rosyjskich ustaleń – wywiad z prof. dr. hab. Walentym Balukiem.
6. „Gość Radia Lublin” PRL (17 II 2025), tematyka: Konferencja Bezpieczeństwa w Monachium z dn. 14 lutego – wywiad z prof. dr. hab. W. Balukiem, prowadzenie red. Ewelina Kwaśniewska.
7. „Gość Panoramy” TVP3 Lublin (19 II 2025), tematyka: rozmowy pokojowe USA i FR – wywiad z prof. dr. hab. W. Balukiem, prowadzenie red. Andrzej Baryła.
8. „Oknem eksperta” Centrum Prasowe UMCS (21 II 2025), tematyka: komentarz prof. Walentego Baluka do kolejnego roku wojny na Ukrainie.
9. „Miłego popołudnia” TVP3 Lublin (24 II 2025), tematyka: podsumowania trzeciego roku wojny w Ukrainie, wywiad z prof. Walentym Balukiem, prowadzenie: red. Anna Rapcewicz-Wiśniewska i Adama Kościańczuk.
10. Radio ESKA (24 II 2024), tematyka: komentarz do trzeciej rocznicy wojny w Ukrainie, wywiad z prof. Walentym Balukiem, prowadzenie red. Arkadiusz Więsek.

11. Radio ZET (6 III 2025), tematyka: projekt ochrony powietrznej nad Ukrainą „Sky Shield” niezależnie od NATO – wywiad z prof. Walentym Balukiem, prowadzenie: reporter Mateusz Kasiak.
12. „Gość Panoramy” TVP3 Lublin (12 III 2025), tematyka: porozumienie między Stanami Zjednoczonym i Ukrainą w sprawie zawieszenia broni – wywiad z prof. dr. hab. W. Balukiem, prowadzenie red. Andrzej Baryła.
13. Radio TOK FM (24 III 2025), tematyka: negocjacje pokojowe – wywiad z prof. Walentym Balukiem, prowadzenie: red. Wojciech Muzal.
14. „Świat w powiększeniu” Polskie Radio 24 (23 IV 2025), tematyka: plan pokojowy Donalda Trumpa dla Ukrainy – wywiad z prof. Walentym Balukiem, prowadzenie red. Michał Strzałkowski.
15. „Gość Radia Lublin” PRL (25 IV 2025), tematyka: amerykańskie propozycje pokojowe dla Ukrainy – wywiad z prof. dr. hab. W. Balukiem, prowadzenie red. Tomasz Nieśpiał.
16. Polskie Radio 24 (15 V 2025), tematyka: rozmowy pokojowe Ukraina–Rosja, planowane na 16 maja 2025 r. w Stambule – wywiad z prof. Walentym Balukiem, prowadzenie red. Michał Strzałkowski.
17. Radio TOK FM (24 III 2025), tematyka: fiasko rozmów pokojowych Ukraina–Rosja w Stambule – wywiad z prof. Walentym Balukiem, prowadzenie: red. Szymon Kępka.
18. „Studio Wschodnie” PRL (1 VI 2025), tematyka: perspektywy na osiągnięcie sprawiedliwego pokoju w Ukrainie – wywiad z prof. Walentym Balukiem, prowadzenie red. Tomasz Nieśpiał.
19. Panorama TVP Info (7 VI 2025), tematyka: wydarzenia w Ukrainie – wywiad z prof. Walentym Balukiem;
20. Kanał „Czarne Niebo” (22 VI 2025), tematyka: reakcja D. Trumpa na zagrożenie ze strony Iranu – wywiad z prof. W. Balukiem, prowadzenie red. Paweł Bobołowicz.
21. Polska Agencja Prasowa (6 VIII 2025), tematyka: komentarz do orędzia prezydenta Karola Nawrockiego – wywiad z prof. W. Balukiem.
22. „Gość Radia Lublin” PRL (8 VIII 2025), tematyka: rozmowy Trump–Putin dotyczące podjęcia działań do zawieszenia broni w wojnie rosyjsko-ukraińskiej – wywiad z prof. W. Balukiem, prowadzenie – Tomasz Nieśpiał.
23. „Świat w powiększeniu” PR24 (22 VIII 2025), tematyka: planowane rozmowy pokojowe pomiędzy Ukrainą i Rosją, wywiad z prof. W. Balukiem, prowadzenie – Michał Strzałkowski.
24. „Wywiad pogłębiony: radio TokFM (23 VIII 2025), tematyka: sytuacja polityczna pomiędzy Ukrainą i Rosją, wywiad z prof. W. Balukiem, prowadzenie – Anna Waclawik.
25. Portal Forsal.pl (27 VIII 2025), tematyka: analiza postawy władz Polski wobec Ukrainy, wywiad z prof. W. Balukiem, prowadzenie – Anna Rymkiewicz.

26. „Gość Regionów” TVP3 (10 IX 2025), tematyka: pojawienie się rosyjskich dronów w przestrzeni powietrznej RP, wywiad z prof. W. Balukiem, prowadzenie – Grzegorz Miśtał.
27. „Gość Panoramy” TVP3 Lublin (10 IX 2025), tematyka: pojawienie się rosyjskich dronów w przestrzeni powietrznej RP, wywiad z prof. W. Balukiem, prowadzenie – Andrzej Baryła.
28. Radio TokFM (19 IX 2025), tematyka: wizyta wicepremiera i ministra obrony Władysława Kosiniaka-Kamysza w Kijowie, wywiad z prof. W. Balukiem, prowadzenie – Wojciech Muzal.
29. Jedyńka Polskie Radio (24 X 2025), tematyka: 19. pakiet sankcji wobec Rosji, wywiad z prof. W. Balukiem, prowadzenie – Krzysztof Grzesiowski.
30. „Studio wschodnie” Polskie Radio Lublin (2 XI 2025), tematyka: bieżąca sytuacja na froncie ukraińskim, wywiad z prof. W. Balukiem, prowadzenie – Tomasz Nieśpiał.
31. „Świat w powiększeniu” Polskie Radio 24, tematyka: zmasowany atak na Kijów 14 listopada, wywiad z prof. W. Balukiem, prowadzenie – Michał Strzałkowski.
32. „Globalny Punkt Spojrzenia” Polskie Radio Lublin (17 XI 2025), tematyka: afera korupcyjna w najbliższym otoczeniu prezydenta Wołodymyra Zełeńskiego oraz wojna obronna Ukrainy, wywiad z prof. W. Balukiem, prowadzenie – Grzegorz Gil.
33. „Gość Panoramy” TVP3 Lublin (26 XI 2025), tematyka: 28-punktowy amerykański plan pokojowy dla Ukrainy, wywiad z prof. W. Balukiem, prowadzenie – Wiesława Szymczuk.
34. „W samo południe” Jedyńka Polskie Radio (11 XII 2025), tematyka: strategia bezpieczeństwa USA i rozmowy pokojowe w sprawie Ukrainy, wywiad z prof. W. Balukiem, prowadzenie – red. Karol Surówka.
35. Polskie Radio 24 (11 XII 2025), tematyka: możliwość przeprowadzenia demokratycznych wyborów prezydenckich na Ukrainie, wywiad z prof. W. Balukiem, prowadzenie – red. Małgorzata Żochowska.
36. „Świat w powiększeniu” Polskie Radio 24 (19 XII 2025), tematyka: oficjalna wizyta prezydenta Ukrainy w Polsce, wywiad z prof. W. Balukiem, prowadzenie – Michał Strzałkowski.
37. Polska Agencja Prasowa (19 XII 2025), tematyka: spotkanie prezydentów Polski i Ukrainy, wywiad z prof. W. Balukiem.
38. Polskie Radio 24 (11 XII 2025), tematyka: strategiczne partnerstwo z Ukrainą – nawiązanie do raportu „Partnerstwo strategiczne Polski i Ukrainy w warunkach pełnoskalowej agresji Rosji na Ukrainę”, pod redakcją prof. Marka Pietrasia (UMCS), prof. Walentego Baluka (UMCS) oraz prof. Hryhorija Perepelytsi (Kijowski Narodowy Uniwersytet im. T. Szewczenki), wywiad z prof. W. Balukiem oraz prof. M. Pietrasiem, prowadzenie – red. Michał Strzałkowski.

IV. Współpraca międzynarodowa

1. 19 marca 2025 roku na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej gościli: Jarosław Narkiewicz – poseł na Sejm Republiki Litewskiej, przewodniczący Rady Polonii Świata oraz dr Ludmiła Krywa – dyrektor Centrum Koordynacji Edukacji Naukowej i Projektów Międzynarodowych w Międzyregionalnej Akademii Zarządzania Personalem w Kijowie. Ze strony Uniwersytetu delegacji towarzyszyła pani dr hab. Krystyna Leszczyńska-Wichmanowska, prof. UMCS. Podczas wizyty Poseł J. Narkiewicz spotkał się z JM Rektorem Radosławem Dobrowolskim, a następnie z Dyrektorem CEW UMCS, prof. Walentym Balukiem.
2. Prowadzenie bieżącej współpracy akademickiej z Kijowskim Uniwersytetem Narodowym im. T. Szewczenki oraz Czerniowieckim Uniwersytetem Narodowym im. J. Fed'kowycza. Strony omówiły kwestie planowania i realizację programów wspólnego kształcenia, odbywania staży naukowych w CEW UMCS, organizację międzynarodowych konferencji i seminariów naukowych oraz współpracy grantowej.
3. Współorganizacja konferencji i seminariów naukowych z partnerami z Ukrainy i Mołdawy.
4. Rozmowy w sprawie nawiązania współpracy i współdziałania z Państwowym Uniwersytetem Mołdawskim i Akademią Administracji Publicznej przy Rządzie Mołdawii.

V. Wydawnictwa naukowe i eksperckie

1. *Muzeum „Głosy Ludzi Pokoju” Fundacji Rinata Achmetowa w kontekście pamięci narodowej. Doświadczenia Ukrainy i państw europejskich*, red. W. Baluk, M. Doroszko, Lublin – Kijów 2025.

Publikacje w ramach cyklu KOMENTARZE/ANALIZY/RAPORTY – dostępne na stronie internetowej CEW UMCS

1. M. Błaszczak, *Stan obecny i perspektywy rozbudowy infrastruktury łączącej Polskę oraz Ukrainę*, „Analizy/Polityka” nr 37, Lublin, styczeń 2025.
2. A. Kutsyk, *Donald Trump – 47. prezydentem Stanów Zjednoczonych. Co to oznacza dla Ukrainy i Europy?*, „Analizy/Polityka” nr 38, Lublin, styczeń 2025.
3. M. Zaslavskiy, *Cienie dyplomacji Federacji Rosyjskiej. Negocjacje pokojowe w Stambule w 2025 roku*, „Komentarze/Polityka” nr 39, Lublin, lipiec 2025.
4. M. Zaslavskiy, *Strategiczna współpraca autorytarnych państw: przypadek relacji Białorusi i Chińskiej Republiki Ludowej*, „Komentarze/Polityka” nr 40, Lublin, sierpień 2025.
5. M. Zaslavskiy, *Stosunek do weteranów wojennych w Ukrainie i Rosji: analiza porównawcza*, „Analizy/Polityka” nr 41, Lublin, sierpień 2025.

6. P. Mac, *Koncepcja „rosyjskiego świata” – ołtarz na usługach tronu*, w ramach „Analizy/Polityka” nr 42, Lublin, wrzesień 2025.
7. M. Zaslavskiy, *Wzrost korupcji w otoczeniu Aleksandra Łukaszenki (2022–2025)*, „Komentarze/Polityka” nr 43, Lublin, wrzesień 2025.
8. M. Zaslavskiy, *Wpływ działań dezinformacyjnych Kremla na pomoc UE dla Ukrainy*, „Komentarze/Polityka” nr 44, Lublin, listopad 2025.

VI. Granty

1. Grant NAWA (BPN/BUA/2021/1/00071) – Wspólne projekty badawcze między Polską a Ukrainą – „Strategiczne partnerstwo Polski i Ukrainy w kontekście geopolityki EŚW” – kierownik prof. dr hab. Walenty Baluk (projekt zrealizowany).
2. Współpraca z Instytutem Stosunków Międzynarodowych Kijowskiego Narodowego Uniwersytetu T. Szewczenki przy realizacji projektu finansowanego przez Fundację Rinata Achmetowa „Głosy Ludzi Pokoju” – koordynator prof. dr hab. Walenty Baluk (projekt zrealizowany).
3. Złożenie wniosku do I naboru na dofinansowanie projektów w ramach Funduszu Małych Projektów Programu Interreg NEXT Polska – Ukraina 2021–2027, priorytet 4. Współpraca – cel szczegółowy: 4.2. Budowanie wzajemnego zaufania, nazwa projektu: *Transgraniczne partnerstwo akademickie Polski i Ukrainy w zakresie ochrony ludności i obrony cywilnej*, partnerzy: Centrum Kompetencji Europejskich UMCS, Centrum Współpracy Międzynarodowej UMCS, Narodowy Uniwersytet w Użgorodzie (Ukraina), nabór ogłosiło – Stowarzyszenie Euroregion Karpacki.

VII. Biblioteka CEW UMCS

Centrum Europy Wschodniej UMCS sukcesywnie uzupełnia zbiory biblioteczne. W okresie sprawozdawczym zbiory Biblioteki CEW UMCS zostały uzupełnione o dary od prof. Iwony Hofman – dyrektor Instytutu Nauk o Komunikacji Społecznej i Mediach WPiD UMCS oraz zakupiono pięć pozycji książkowych.

1. *Ład wschodnio-europejski w polskiej myśli politycznej w XX wieku*, red. P. Waingertner, tom 1, Łódź – Warszawa 2020. ISBN: 978-83-8142-842-2.
2. *Polska wobec południowych sąsiadów w Europie Środkowo-Wschodniej w XX wieku*, red. P. Waingertner, tom 2, Łódź – Warszawa 2020. ISBN: 978-83-8142-850-7.
3. *Podmioty systemu bezpieczeństwa narodowego współczesnej Polski*, red. W. Horyń, H. Chałupczak, A. Warmiński, tom 1: *Podmioty podsystemu militarnego*, Wrocław 2025. ISBN: 978-83-66299-89-4.
4. *Podmioty systemu bezpieczeństwa narodowego współczesnej Polski*, red. W. Horyń, H. Chałupczak, A. Warmiński, tom 2: *Podmioty podsystemu pozamilitarnego*, Wrocław 2025. ISBN: 978-83-66299-90-0.

5. M. Suslov, *Putinism – Post-Soviet Russian Regime Ideology*, Milton 2004. ISBN: 9781032153889.

VIII. Inne aktywności

1. Centrum Europy Wschodniej UMCS kontynuuje organizację praktyk dla studentów UMCS w Pracowni Analiz Wschodnioeuropejskich. W semestrze letnim roku akademickiego 2024/2025 praktyki zrealizowało dziewięć osób. Obecnie zrekrutowano cztery osoby na semestr zimowy 2025/2026. Opiekę nad studentami odbywającymi praktykę dyrektor CEW UMCS powierzył dr Nadii Gergało-Dąbek. Wybrane prace końcowe studentów są publikowane na stronie internetowej Centrum w zakładce *praktyki studenckie/prace analityczne studentów*.
2. W dniach 14–31 sierpnia 2025 roku staż naukowy w Centrum Europy Wschodniej UMCS odbył profesor Instytutu Stosunków Międzynarodowych Kijowskiego Uniwersytetu Narodowego im. Tarasa Szewczenki, Ihor Hołubij.
3. W dniach 15 lipca–15 września 2025 roku staż, w ramach wykonywania świadczeń wolontarystycznych, odbyła mgr Patrycja Mac – doktorantka Szkoły Doktorskiej Nauk Społecznych.
4. W terminie 1–15 października 2025 roku staż naukowo-badawczy w Centrum Europy Wschodniej odbył profesor Instytutu Stosunków Międzynarodowych Kijowskiego Narodowego Uniwersytetu im. Tarasa Szewczenki, pan Serhij Danyłenko.